

Sygn. akt I CSK 63/13

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa A. W.
przeciwko Polskiemu Związkowi Kajakowemu z siedzibą w W.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 listopada 2013 r.,
skargi kasacyjnej powoda
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 24 października 2012 r.

**I. uchyla zaskarżone postanowienie oraz poprzedzające
je postanowienie Sądu Rejonowego
w W. z dnia 26 marca 2012 r., sygn. akt ... 361/12;**

**II. pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
kasacyjnego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Powód A. W. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego Polskiego Związku Kajakowego:

- kwoty 14.620 zł z odsetkami ustawowymi do dnia 17 lutego 2010 r. tytułem bezpodstawnie obniżonego stypendium sportowego za okres od 1 stycznia 2010 r. do 31 sierpnia 2010 r. w wyniku działania pozwanego sprzecznego z prawem oraz stanowiącego nadużycie prawa;
- kwoty 8.320 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 22 czerwca 2010 r. tytułem naprawienia szkody w postaci *damnum emergens*, polegającej na narażeniu go na konieczność realizacji programu przygotowań do Igrzysk Olimpijskich Londyn 2012 w następstwie naruszenia obowiązku przewidzianego w § 4 umowy z dnia 17 lutego 2010 r., oraz
- kwoty 48.869 zł z odsetkami ustawowymi do dnia 1 września 2010 r. tytułem naprawienia szkody w postaci *lucrum cessans* wynikającej z zaniechania mającego znamiona nadużycie prawa i bezpodstawne pozbawienia powoda statusu reprezentanta Polski, a w konsekwencji możliwości otrzymania stypendium sportowego za okres od 1 września 2010 r. do 31 sierpnia 2011 r.

Modyfikując powództwo, powód zgłosił - jako ewentualne - żądanie ustalenia istnienia prawa do otrzymania stypendium sportowego przyznanego przez Ministra Sportu i Turystyki za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 sierpnia 2012 r. w wysokości 4.140 zł miesięcznie i zasądzenia różnicy między sumą należnego stypendium a sumą rzeczywiście wypłaconą, tj. kwoty 14.720 zł z ustawowymi odsetkami oraz ustalenia posiadania statusu reprezentanta Polski w kajakarstwie w sezonie 2010/2011 i w konsekwencji prawa do otrzymania stypendium sportowego za okres od 1 września 2010 r. do 31 sierpnia 2011 r. w wysokości 46.680 zł z odsetkami ustawowymi.

Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z dnia 26 marca 2012 r., odrzucił pozew na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. wskazując, że zmierza on do zainicjowania procesu w sprawie, która nie ma charakteru sprawy cywilnej.

Ocenę tę podzielił Sąd Okręgowy w W., oddalając zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego postanowieniem zaskarżonym skargą kasacyjną. Sąd Okręgowy podkreślił, że stypendia sportowe dla członków kadry narodowej w okresie objętym pozwem regulowała ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz. U. Nr 155, poz. 1298 ze zm.), zastąpiona obecnie przez ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857 ze zm.). W obu tych regulacjach przewidziano administracyjny tryb przyznawania, wstrzymywania i pozbawiania stypendiów sportowych finansowanych z budżetu państwa i wskazano jako organ właściwy w tych sprawach ministra do spraw kultury fizycznej i sportu. Powodowi nie przysługuje zatem roszczenie o stypendium sportowe. Jeżeli ma on zastrzeżenia do sposobu przyznania tego świadczenia i jego wysokości, może wnieść skargę na decyzję ministra do sądu administracyjnego po wyczerpaniu drogi określonej przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

W skardze kasacyjnej, opartej na obu podstawach określonych w art. 398³ § 1 k.p.c., powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, podnosząc zarzuty naruszenia art. 177 w związku z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji RP przez błędną wykładnię i niezastosowanie oraz art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. przez wadliwe uznanie, że do rozpoznania roszczenia zgłoszonego w pozwie droga sądowa jest niedopuszczalna.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1 w związku z art. 2 § 1 k.p.c., sprawami cywilnymi rozpoznawanymi przez sądy powszechne są sprawy ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy, a także sprawy, które wprawdzie nie wynikają z tych stosunków, ale stosuje się do nich - z mocy ustaw szczególnych - przepisy kodeksu postępowania cywilnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz Trybunału Konstytucyjnego wskazuje się, że pojęcie drogi sądowej należy rozumieć szeroko. W myśl tego zapatrywania, w zasadzie każde roszczenie procesowe sformułowane jako żądanie zasądzenia, ustalenia lub ukształtowania stosunku prawnego może być zaliczone jako należące do drogi sądowej, jeżeli dotyczy podmiotów, których pozycja - w ramach określonego

stosunku prawnego - jest równorzędna (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2011 r., I CSK 50/11, nie publ.).

Według dominującej obecnie formalnej koncepcji sprawy cywilnej, o samej dopuszczalności wszczęcia i przeprowadzenia postępowania cywilnego nie decyduje ustalenie, że pomiędzy stronami rzeczywiście zachodzi stosunek prawny, z którego mogą wynikać ich sporne prawa bądź obowiązki, lecz samo twierdzenie osoby inicjującej postępowanie przed sądem, że taki stosunek istnieje (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1998 r., I CKN 1000/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 6; z 10 marca 1999 r., II CKN 340/98, OSNC 1999, nr 9, poz. 161; z 22 sierpnia 2000 r., IV CKN 1188/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 20; z 24 czerwca 2010 r., IV CSK 554/09, nie publ. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2012 r., II CSK 471/11, nie publ.). Nie jest zatem uzasadnione odrzucenie pozwu ze względu na niedopuszczalność drogi sądowej w sprawie nie mającej cech sprawy cywilnej, jeżeli powód przedstawił okoliczności i zdarzenia, które mogą stanowić cywilnoprawne źródło jego żądań.

W sprawie niniejszej powód dochodził nie - jak błędnie odczytał to Sąd Okręgowy - przyznania stypendium sportowego, lecz zasądzenia odszkodowania za szkody powstałe w wyniku przyznania tego świadczenia w zbyt niskiej wysokości, ewentualnie ustalenia prawa do stypendium w większym rozmiarze, przy czym roszczenia te skierował przeciwko Polskiemu Związkowi Kajakowemu. Roszczenia te - w świetle okoliczności faktycznych przytoczonych w ich uzasadnieniu - mają charakter roszczeń cywilnych, co wyłącza możliwość odrzucenia pozwu z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej.

Sąd Okręgowy, badając dopuszczalność drogi sądowej, wyszedł z odmiennych - wadliwych - założeń, co nie pozwala skutecznie odeprzeć zarzutów podniesionych w zażaleniu.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398¹⁵ k.p.c.).